

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 Vtrum obiectum fidei possit esse aliquid visum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

calicem continere corpus, & sanguinem Christi, dum sacerdos dicit. Libera me per hoc sacrosanctum corpus, & sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus &c. Verba enim ex eius absolute prolata, sunt signa interioris mentis absolute credentis & venerati: exemplum sunt cogentia. Nam manifestum adoramus summum Pontificem absolute, & similiter alios episcopos. Et tamen secundum illorum timorem sub conditione essent uenerandi, quia quis scit si ille fuit baptizatus? & si ille, qui baptizauit eum, habuit intentionem conferendi sacramentum baptismi? Et similiter sub conditione consentendum sacerdoti proprio propter idem dubium magno & sacerdos quilibet sub conditione deberet absolueri, & conficere sacramenta, & alia huiusmodi facere propter simile dubium, si ipse est uere baptizatus, uere ordinatus, & propter dubium de suscipiente. Hæc enim omnia pendet ex intentione ministri Ecclesie, sicut consecratio hostie. Et si, pro quia, hæc sunt fatua, stultum quoque hoc esse quare non fatentur? Conuincant quoque se ipsos hi experientia, fors exprimendo conditionalem, quam mentem dicunt debere exprimi, & obedientiam præsentem Papæ, absoluant, confitentur &c. explicando conditionem, & uidebant errorem suum. Non enim hæc sunt arcana Dei, quæ non licet homini loqui. Sed si tenetur hominem hæc facere, licite exprimet uocem, ut patet in reiteratione baptismi dubii: tunc enim dicitur. Si non es baptizatus, ego te &c. Nulli ergo periculo se exponit adorando absolute, quoniam humano more certitudinem habet: & hæc sufficit homini.

¶ 3 Præter. Fides antiquorum fuit, quod Christus esset nasciturus, & hæc fides durauit in multis usque; ad prædicationem Euangelij: sed Christo iam nato, et antequam predicare inciperet, falsum erat Christum nasciturum: ergo fides præter fuisse falsum.

¶ 4 Præter. Vnum de pertinentibus ad fidem est, ut aliquis credat, sub sacramento altaris uerum corpus Christi contineri. Potest autem contingere, quod non recte cõsecratur, quod non est ibi uerum corpus Christi, sed solum panis. ergo fides potest subesse falsum.

SED CONTRA. Nulla uirtus perficiens intellectum se habet ad falsum, sed quod est malum intellectus, ut patet per Philosophum in sexto Ethic. sed fides est quedam uirtus perficiens intellectum, ut infra patebit. ergo ei non potest subesse falsum.

RESPON. Dicendum, quod nihil subest alicui potentie, uel habitui aut etiam actui, nisi immediate ratione formali obiecti, sicut color uidetur non potest, nisi per lucem: & conclusio sciri non potest, nisi per medium demonstrationis. * Dicitur autem, quod ratio formalis obiecti fidei est ueritas prima: unde nihil potest cadere sub fide, nisi in quantum fiat sub ueritate prima, sub qua nullum falsum stare potest: sicut nec non ens sub ente, nec malum sub bonitate. Unde relinquatur, quod fidei non potest subesse aliquod falsum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod quia uerum est bonum intellectus, non autem est bonum appetituum uirtutis, ideo omnes uirtutes que perficiunt intellectum, excludunt totaliter falsum: quia de ratione uirtutis est, quod se habeat solum ad bonum. Uirtutes autem perficientes partem appetituum non excludunt totaliter falsum. Potest enim aliquis fidei iustitiam, aut temperantiam agere, habens aliquam falsam opinionem de eo, circa quod agit: & ita cum fides perficiat intellectum, spes autem,

¶ Super Quæstionis prima Articulum quartum.

IN articulo quarto dubium non dissimulandum occurrit de responsione ad secundum, quomodo se licet distinctio ibi facta cum suis membris verificetur in proposito. Nam ly uideri, seu esse uisum, aut sumitur uniuoce in utroque membro, aut secundum diuersam significationem. Si sumitur eodem modo, sequitur primo, quod propter miracula uisa homo uideret, id est euidenter cognosceret ea, que sunt fidei, esse credibilia, & consequenter esse uera. Hoc autem est falsum: ergo. Probatum sequela: quia euidencia de credibilitate illorum infert necessario euidencia, & illis assentiendum est ut ueris absque formidine alterius partis. Hoc autem nihil aliud est, quam habere euidenciam, quod illa sunt uera, quamuis incognita secundum seipsa nobis. Sicut sciens quadrangulum circuli

esse scibilem, quam non scitam, habet euidenciam circuli esse scibilis, & in se uera: quamuis non sciam ipsam nobis adhuc nota. Falsitas autem consequens quod intellectus uidentis miracula, pura, laetantur conuincatur ex euidencia ad credendum Circuli

¶ 3 Præter. Fides antiquorum fuit, quod Christus esset nasciturus, & hæc fides durauit in multis usque; ad prædicationem Euangelij: sed Christo iam nato, et antequam predicare inciperet, falsum erat Christum nasciturum: ergo fides præter fuisse falsum.

¶ 4 Præter. Vnum de pertinentibus ad fidem est, ut aliquis credat, sub sacramento altaris uerum corpus Christi contineri. Potest autem contingere, quod non recte cõsecratur, quod non est ibi uerum corpus Christi, sed solum panis. ergo fides potest subesse falsum.

SED CONTRA. Nulla uirtus perficiens intellectum se habet ad falsum, sed quod est malum intellectus, ut patet per Philosophum in sexto Ethic. sed fides est quedam uirtus perficiens intellectum, ut infra patebit. ergo ei non potest subesse falsum.

RESPON. Dicendum, quod nihil subest alicui potentie, uel habitui aut etiam actui, nisi immediate ratione formali obiecti, sicut color uidetur non potest, nisi per lucem: & conclusio sciri non potest, nisi per medium demonstrationis. * Dicitur autem, quod ratio formalis obiecti fidei est ueritas prima: unde nihil potest cadere sub fide, nisi in quantum fiat sub ueritate prima, sub qua nullum falsum stare potest: sicut nec non ens sub ente, nec malum sub bonitate. Unde relinquatur, quod fidei non potest subesse aliquod falsum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod quia uerum est bonum intellectus, non autem est bonum appetituum uirtutis, ideo omnes uirtutes que perficiunt intellectum, excludunt totaliter falsum: quia de ratione uirtutis est, quod se habeat solum ad bonum. Uirtutes autem perficientes partem appetituum non excludunt totaliter falsum. Potest enim aliquis fidei iustitiam, aut temperantiam agere, habens aliquam falsam opinionem de eo, circa quod agit: & ita cum fides perficiat intellectum, spes autem,

¶ Super Quæstionis prima Articulum quartum.

IN articulo quarto dubium non dissimulandum occurrit de responsione ad secundum, quomodo se licet distinctio ibi facta cum suis membris verificetur in proposito. Nam ly uideri, seu esse uisum, aut sumitur uniuoce in utroque membro, aut secundum diuersam significationem. Si sumitur eodem modo, sequitur primo, quod propter miracula uisa homo uideret, id est euidenter cognosceret ea, que sunt fidei, esse credibilia, & consequenter esse uera. Hoc autem est falsum: ergo. Probatum sequela: quia euidencia de credibilitate illorum infert necessario euidencia, & illis assentiendum est ut ueris absque formidine alterius partis. Hoc autem nihil aliud est, quam habere euidenciam, quod illa sunt uera, quamuis incognita secundum seipsa nobis. Sicut sciens quadrangulum circuli

Lib. 6. Ethic. ca. 2. 10. 5. ¶ 4. art. 2. & 5.

D. 359. * Lumen.

Art. 1. huius quæst.

ARTICVLVS IIII.

¶ Vnum obiectum fidei possit esse aliud uisum.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod obiectum fidei sit aliquid uisum. Dicit enim Dñs Thoma, 1o. 2o. Quia uidiisti me Thoma, credidisti. ergo & de eodem est uisio, & fides.

ita sit (possunt enim omnes mentiri) habetur euidencia quod ita esse est credibile, iudicabileque absque formidine.

¶ Præmittendum est secundo, quod uideri, in proposito tota latitudine uisionis, ita quod non restringatur ad unum, sed quocumque modo falsetur uidere, sufficit. Dicitur enim non solum sensibile proprium, sed eorum, que sunt in uisibili. De cuius cap. 3. corporali oculo non potest ubique presentem credit, sicut homines mortui uidentur credimus uerere, sed uidemus.

¶ His præmissis, dicitur ad dubium mox, quod non est uniuoce, seu eodem modo, sed non restringitur ad unum.

significationem, vel illam, infra latitudinem, rationis tam corporalis, quam spiritualis: tam per se, quam per accidens, visibilis.

¶ Et cum arguitur contra. Respondetur primo, accipiendo credibilitatem hanc more, & negando hanc sequelam. Ioannes videt ea, quae sunt fidei, esse credibilia. ergo habet certitudinem, quod illa sint vera.

¶ 2 Praet. Apost. i. ad Cor. 13. Videmus nunc per speculum in enigmate: & loquitur de cognitione fidei. ergo id quod creditur, videtur.

¶ 3 Praet. Fides est quoddam spirituale lumen: sed sub quolibet lumine aliquid videtur. ergo fides est de rebus visis.

¶ 4 Praet. Quilibet sensus, visus nominatur, ut Aug. dicit in lib. * de verbis Dñi: sed fides est de auditis, sicut illud ad Ro. 10. Fides ex auditu ergo fides est de rebus visis.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit ad Hebr. 11. quod Fides est argumentum non appaerentium.

RESPON. Dicendum, quod fides habet certitudinem evidentiam, quod testis erat filius Dei: sed quod ipsum esse filium Dei, ut se predicabat esse, erat credibile. Et sic est signum evidentiam non habentem evidentiam eorum, quae sunt fidei, sed credibilitatem eorum.

¶ Respondetur secundo, extendendo credibilitatem etiam ad certitudinem ex veritate constante testis veri clare, negando hanc sequelam. Ioannes habet certitudinem, quod ea quae sunt fidei, ut are facta sunt vera. ergo non habet fidem de his, quae sunt fidei. Sicut in haec duo simul, quod intellectus sit certus ex evidentia signorum, vel Dei testium, quod trinitas aeternata est vera trinitas personarum, & simul credatur, & tamen non videat trinitatem secundum se esse, ac per hoc verum esse. Verum, non addit supra praeterea. Sed in hoc fallitur minus perspicaces, quod non discernunt quid inferri inter videre proposita in fide esse vera, & inter proposita in fide esse aeternata, seu credibilia esse vera. Multum enim refert, referendo ad evidentiam. Nec discernunt inter cognitionem certam ex evidentia rei cognita, & certam ex evidentia testimonio eius. Hec enim intantum distant, ut prima repugnet fidei: secunda autem repugnet fidei testimonio, sed non fidei reum, quae sunt aeternata. Hec autem inferri, cum de fide angelo rum tractabimus, clare elucet. Et hoc sufficit ad discernendum inter ea, quae sunt fidei in seipsis, & in ratione credibilia: quia scilicet simul possunt esse ab eodem credita secundum se, & in fide in ratione credibilia.

¶ In eadem responsione ad secundum, dubium aliud occurrit circa substantiam rationem, quare ea quae sunt fidei sub communi ratione credibilia, sunt visa ab eo, qui credit: scilicet non enim credentem videret ea esse credenda, vel propter evidentiam signorum, vel propter aliquid huiusmodi.

¶ Occurrit autem hic dubium: quia ista ratio inferri necessitatem evidentiam in communi, ad credendum in particulari. Dicendo enim quod non crederet, nisi videret esse credenda, manifeste dicit, quod oportet credentem videre esse credendum. Sed quia hoc non probatur in litera, nec apparet verum, ideo ambiguitas conlurgit. Experimur enim nos multa credere sine evidentia a credibilitate, immo ex levitate cordis, iuxta illud. Qui cito credit, levis est corde. Non omnes quoque Christiani crederent, facerent se videre credibilitatem eorum, quae sunt fidei: sed hoc vident paucorum esse.

¶ Al hoc dubium dicitur primo, quod auctor loquitur de videre, la non vocabulo hoc iam exclusum est in praecedenti dubio, quia per se distinctio in hac litera facta, nisi videre hic sumatur, ut in compositio est ad hunc credendi respectu eiusdem, quod est proprie loqui de videre.

¶ Dicitur secundo, quod auctor loquitur de videre, quantum est ex parte habitus fidei: sed hoc ostenditur non consona re litera, tripliciter. Primo, quia expressa in litera est sermo de illo qui credit, ut sic, & non ex parte habitus: unde ratio asseritur potius ex actu credendi, & non ex habitu, cum dicitur: Non enim crederet, nisi videret. Secundo, quia in litera causa rationis expressa assignatur ex extrinsecis, propter miracula, vel aliquid huiusmodi, & non ex parte habitus. Tertio, quia in litera retinetur tractanda visio ex parte habitus in tertio argumento, & illius responsione: & ibi tractatur, ex parte habitus, ut patet in

¶ Auenti. Non sunt aut confundenda argumentorum difficultates, sed vitioque propria sermone est: quoniam ideo diversificata sunt.

¶ Dicendum est igitur, quod auctor loquitur de visione propria, & quod vere ac virtute credere existit evidentiam, quod illud sit credibile: quod nullus aliquid vere, hoc est, abique formidine alterius partis, & virtute, hoc est, prudenter, credit aliquid, nisi evidenter cognoscatur illud esse credibile. Sed evidentia nostra cognitionis non solum est ex terminis, ut contingit in primis principis, aut ex demonstratione, ut contingit in conclusionibus testis: sed etiam ex oblatione sensuum, ut patet in propositionibus ex sensu clarissimis, puta, nix est alba. iste me percussit: ille dixit tale quid, & huiusmodi. Hanc enim quia ex sensu claro oblata sunt, conuincunt intellectum non ex terminorum connexionione absolute, aut demonstrationis discursu necessario, sed ex demonstratione ad sensum. Et sic contingit in proposito: quoniam nullus audiens aliquid, vere ac prudenter credit illud, nisi ad sensum cognoscatur a viro fide digno illud asseri. Idem autem videtur hoc asseri, aut asserum esse a fide digno: & videre hoc esse credibile: quoniam fide dignum testimonium constituit dictum in esse credibile. Et sicut solis illis, qui videntur nitent, evidens est illa propositio, Nix est alba, ita solis illis, apud quos iste asserens est fide dignus, & a quibus audiri, evidens est, hoc dictum esse credibile. Et propterea statim, & idem dictum ab uno uideri in ratione credibilis, & ab alio non. Ex eo enim quod evidentia ista non continet credibile ex parte rei semper, sed quodque ex parte nostrae, ut patet exemplis danteo uariarum in diuersis, & exigit aliquam conditionem obiecti in ordine ad nos. Et hoc directe conlona licet dicenti, quod propter miracula testificantia, vel aliquid huiusmodi, pura, auctoritatem Ecclesiae dicentis, vel propter mortem martyrum credens, videt haec esse credibilia.

importat assensum intellectus ad id quod creditur. Assentit autem intellectus alicui dupliciter. Vno modo, quia ad hoc mouetur ab ipso obiecto, quod est per se ipsum cognitum, sicut patet in principis primis quorum est intellectus: uel est per aliud cognitum, sicut patet de conclusionibus, quarum est scientia. Alio modo intellectus assentit alicui, non quia sufficienter moueatur ab obiecto proprio, sed per quandam electionem uoluntarie declinat in unam partem magis, quam in aliam. Et si quidem haec sit causa dubitationis, & formidine alterius partis, erit opinio. Si autem sit cum certitudine abique tali formidine, erit fides. Illa autem uideri dñr, quae per

ne absolute, aut demonstrationis discursu necessario, sed ex demonstratione ad sensum. Et sic contingit in proposito: quoniam nullus audiens aliquid, vere ac prudenter credit illud, nisi ad sensum cognoscatur a viro fide digno illud asseri. Idem autem videtur hoc asseri, aut asserum esse a fide digno: & videre hoc esse credibile: quoniam fide dignum testimonium constituit dictum in esse credibile. Et sicut solis illis, qui videntur nitent, evidens est illa propositio, Nix est alba, ita solis illis, apud quos iste asserens est fide dignus, & a quibus audiri, evidens est, hoc dictum esse credibile. Et propterea statim, & idem dictum ab uno uideri in ratione credibilis, & ab alio non. Ex eo enim quod evidentia ista non continet credibile ex parte rei semper, sed quodque ex parte nostrae, ut patet exemplis danteo uariarum in diuersis, & exigit aliquam conditionem obiecti in ordine ad nos. Et hoc directe conlona licet dicenti, quod propter miracula testificantia, vel aliquid huiusmodi, pura, auctoritatem Ecclesiae dicentis, vel propter mortem martyrum credens, videt haec esse credibilia.

¶ Ad obiecta in oppositum dicitur, quod omnes uirtute credentes, si uocem propriam intelligunt, facerent se uideri credibilitatem, saltem ex parte credentis, ut dictum est. Qui autem credit ex leuitate non uirtute credit, & ideo non obstat propositio. Vident autem Christiani credentes, credibilia esse ea, quae sunt fidei, audientes a fide dignis, mundi scilicet conuersionem ad Christum pauperem per pauperes piscatores, idiotas, inter perfectiores, tormenta & mortes, & postmodum a tot doctissimis uiris cum uirtute propria castigatione, multaque humis contemptu approbata, innumerisque miraculis firmata, & scito, quod licet uideri credibilitatem ex parte uere, & uirtute credentium non sufficit tamen. Sunt enim multi, qui est uident aliquid esse credibile, non credunt tamen illud: ut patet de multis, qui uiderunt Iesum resuscitantem Lazarum, & tamen meruit ad nuntiandum hoc persecutoribus ipsius, ut amplius persequerentur, ut fecerunt, ut patet Ioannis 11. Et ratio est, quia credere est actus non solius intellectus, sed etiam uoluntatis. Hinc enim fit ut uidentes aliquid credibile, nolint credere illud. Sed quomodo credere sit uoluntarium, inferri tractatur. Nunc autem hoc praebitum situr patet magis habitu ad actus credendi uere, & uirtute ad evidentiam credibilitatis.

¶ In responsione ad tertium eiusdem articuli quarti, dubium occurrit duplex. Primo, quid intendat auctor per prima uerba responsionis, scilicet lumen fidei facit uideri ea, quae creduntur: an quod faciat uideri ea sub communi ratione credibilis, an in particulari, an sub quadam alia ratione. Secundo, quantum ualeat substantia ratio, cum dicitur. Sicut enim per alios habuit uirtutum homo uidet illud, quod est sibi conueniens secundum habitum illum: ita etiam per habitum fidei inclinatur mens hominis ad assentendum his, quae conueniunt recte fidei, & non aliis.

¶ Occurrit siquidem hic duplex defectus. Primus est aequipollentio de uisione. Nam quilibet habitus uirtutis facit uideri sibi conueniens, accipiendo ly, uideri, pro apparere iuxta illud Philofophi. Qualis uniusquique est, talis finis ei uideatur, id est, apparet. Cuius enim apparet conueniens abstinere ab illicito conuiui: & abstinere apparet conueniens subtrahere superfluum cibum, & sic de secunda secundum S. Thomam. A 4 alijs.

aliis. In proposito autem sermo est de videre, ut importat euiden-

tribuere, & meritum, ut credulitatis motus super illud...

D. 610.

scilicet videre, & assentire, ut patet ex hoc, quod assentire his, quae sunt fidei...

seipsa mouet intellectum nostrum, vel sensum ad sui cognitionem. Vnde manifestum est, quod nec fides, nec opinio potest esse de ipsis visis...

ARTICVLVS V.

Verum ea, quae sunt fidei, possunt esse scita.

In cor. ar.

Ad primum horum dicitur, quod auctor loquitur de videre ea, quae sunt fidei...

Ad primum ergo dicendum, quod Thomas aliud vidit, & aliud credidit: hoc enim vidit, & Deum credens confessus est...

AD QUINTVM sic procedit. Verum ea, quae sunt fidei, possunt esse scita. Ea enim quae non sciuntur, videtur esse ignorata, quia ignorantia scientie opponitur...

Ad secundum dicendum, quod ea, quae sunt fidei, dupliciter considerari possunt. Vno modo in specialiter, & sic non possunt esse simul visa, & credita...

Ad tertium dicendum, quod lumen fidei facit videre ea, quae creduntur: sicut enim per alios habitus virtutum, homo videt illud, quod est sibi conueniens...

Primum. Scientia per rationes acquiritur: sed ad ea quae sunt fidei, a sacris auctoribus rationes inducuntur, ergo ea, quae sunt fidei, possunt esse scita.

Ad quartum dicendum, quod auditus est verborum significans inferius dicitur, quod per donum intellectus intelligimus ea, quae sunt fidei, esse credenda.

Ad quartum dicendum, quod auditus est verborum significans inferius dicitur, quod per donum intellectus intelligimus ea, quae sunt fidei, esse credenda.

Ad hoc dubium breuiter dicitur, quod auctor loquitur, ut inuenit, & non de subalternata tantum, & quod non est contradictorium propter duo. Primo, quia non dicitur de

Ad secundum dicitur, quod neuter defectus hic accidit, sed argumentum fit a minori, & ab effecta. A minori quidem, quia ex quo habitus virtutis perfectioris partem appetitivam facit occasionaliter, hoc est, inclinando in id, quod conuenit hominem videre hoc est euideniam prae habere eius, quod conuenit secundum illum habitum, multo magis habitus fidei, qui est habitus virtutis in parte intellectiva, inclinando in sibi conueniens facit euideniam sibi possibilem: quoniam perfectio partis intellectivae propinquior est, ut faciat euideniam, quae est propria perfectio intellectus, quam perfectio partis appetitivae, ex qua tamen fit euideniam practica. Temperatus siquidem habet euidens iudicium practicum circa actus temperantiae: & iustus circa actus iustitiae: adeo ut 9. Ethic. ponatur iur bonus mensura humanorum actuum. Mensura autem sine certitudine euideniam non est. Ab effecta autem quia ex hoc, quod lumen fidei inclinatur ad assensum discretum, hoc est, discernendo ea, quae sunt fidei ab his, quae non sunt fidei, puta, quod Sol est maior toto orbe terrarum: & ab eis quae sunt contraria fidei, ut sunt damnatae haereses: sicut quilibet iustus habitus, ita inclinatur in propria, quod non in extranea, nec in contraria, inferitur, quod sicut quilibet iustus habitus parit euideniam practica: ita habitus fidei infusa parit euideniam proportionaliter, hoc est, non in alia potentia, aut ex actibus, sed ut habitus infusus praehabeat, & pariat in suo actu euideniam sibi consonam, quae iam explicata est, scilicet euideniam credibilitatis eorum, quae sunt fidei: ita quod habitus fidei habet tres habitudines ad credenda. Prima est communis, quae iam dicta est, quod inclinatur in sua credenda, quod non in alia sine extranea, siue contraria. Secunda est, quod facit euideniam credibilitatis eorum, quae sunt fidei. Tertia est, quod facit assentire his, quae sunt fidei. Et quod fidei lumen natum fit causare in nobis unionem credibilitatis, probatur ex hoc, quod lumen fidei est secundum suum genus perfectissimum, ut pote primi ordinis: & talis visio non repugnat fidei secundum se, nec in nobis pro statu isto, sed ad perfectionem ipsius proculdubio pertinet. Oportet ergo huiusmodi perfectionem, illi

Super Quaestione prima articulum quintum

In articulo 5. in responsione ad primum aduenit, quod absolute, quod fideles in hoc differunt ab infidelibus, quod habent notitiam, in quantum per lumen fidei credunt esse credenda: quod est dictum, habent notitiam esse ex parte luminis fidei, quod est natum facere, quod dicitur credenda. Et sic non oportet dicere, quod fideles habent de facto huiusmodi euideniam ex lumine fidei, quod habet illam, quantum est ex parte luminis fidei, dictum, quod habet lumen, unde potest habere huiusmodi euideniam.

In eodem articulo in responsione ad secundum dicitur ex Scoto ad 23. dist. 3. sententiarum. Quia ambobus habet dictoria tenent, scilicet quod theologia nostra est subalternata: & quod fides, & scientia non possunt esse scientia subalternata, sequitur quod idem sit certum, & eodem simili. Nec potest solui, inquit Scoto, sententiam, nisi dicendo, quod in hoc loco auctor loquitur de terminantibus, & non subalternata.

Ad hoc dubium breuiter dicitur, quod auctor loquitur, ut inuenit, & non de subalternata tantum, & quod non est contradictorium propter duo. Primo, quia non dicitur de